

Notulen van de openbare raadsvergadering van 5 oktober 2020

Aanvang 20.07 uur

Plaats Digitale omgeving (Skype-vergadering)

Aanwezig voorzitter: B.J. van der Linde, plaatsvervangend voorzitter van de raad de leden:

ChristenUnie-SGP: G. van der Rhee, H. Sellies, J. Tuinman

CDA: J. Grotenhuis-van der Horst, A. Kasteel, H.J. Mateman, S. Nienhuis

VVD: G. Hardam-Postma, B.D. Volkers

GBP: W.J. Boeve, J.W.J. van Ommen, W. de Weerd

PvdA: B. Horst, G. Vijge-Koning

D66/GL: S.I. van Amerongen, D.J. Landman-Kok

het college: wethouders H.J. Berkhoff, W.I. Meijer

de griffie: F. Aerts, B. Bessels

notulist: H. Geertsma

verder aanwezig: gemeentesecretaris B. van Zuthem

Afwezig -
m.k.a.

5

1. Opening en mededelingen

Uit een appel nominaal door de griffier blijkt dat alle raadsleden digitaal aanwezig zijn. Het kost echter enige tijd om iedereen volledig aangesloten te krijgen. Daardoor opent de (plaatsvervangend) voorzitter de vergadering op een later tijdstip dan gebruikelijk.

10 Behalve de deelnemers aan de vergadering heet hij ook de kijkers en luisteraars via RTV 794 van harte welkom. Hij biedt hun excuses aan voor de vertraging. Als plaats voor de vergadering is een digitale omgeving aangewezen: deze Skypevergadering. De voorzitter gaat voor in het ambtsgebied.

15 2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. Er zijn drie moties aangekondigd voor agendapunt 6 en een amendement voor agendapunt 7. Zie bij de betreffende agendapunten.

20 3. Verslagen raadsvergaderingen 6 en 13 juli 2020

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

25 4. Spreekrecht publieke tribune

Er hebben zich geen sprekers aangemeld.

Ter besluitvorming met beraadslaging

30 5. Wijziging organisatieverordening raad (1e wijziging)

35 Mevrouw Landman, de heer Horst en de heer Volkers geven aan dat hun fracties bezwaren hebben tegen het ambtsgebied in de raadsvergadering omdat ze een absolute scheiding tussen kerk en staat erg belangrijk vinden. Tegelijk respecteren ze het feit dat een substantieel deel van de raad dat ambtsgebied erg waardevol vindt. D66/GroenLinks hecht aan een raad die respect, eenheid en saamhorigheid uitstraalt. De VVD beseft dat het afschaffen van het ambtsgebied op dit moment een stap te ver is. Alle drie fracties zijn blij met de gemoderniseerde tekst en ook met het feit dat het ambtsgebied formeel geen deel meer uitmaakt van de vergadering. Om al die redenen kunnen ze zich in het voorliggende raadsvoorstel vinden. Mevrouw Landman sluit niet uit dat D66/GroenLinks na de verkiezingen een ander standpunt inneemt. Zij en de heer Horst laten weten aan dat hun fracties voortaan bij het uitspreken van het ambtsgebied zullen blijven zitten.

De heer De Weerd is blij met het raadsvoorstel. Zijn fractie zal, zolang ze bestaat, voor het ambtsgebed zijn.

Mevrouw Grotenhuis bedankt de andere fracties voor het feit dat met wederzijds respect overeenstemming is bereikt over het handhaven en de modernisering van het ambtsgebed.

De heer Tuinman constateert dat de voorgestelde tekst van het ambtsgebed met instemming van zijn fractie tot stand is gekomen. De ChristenUnie-SGP gaat dan ook akkoord met het raadsvoorstel.

Besluit: Het voorstel van het college wordt met algemene stemmen aangenomen.

6. Concept Regionale Energiestrategie Cleantech regio

De heer Volkers refereert aan de bedenkingen die de VVD heeft ingebracht in de themaraad en de commissievergadering. Die bedenkingen hebben ertoe geleid dat de fractie haar steun heeft gegeven aan een motie van PvdA en CDA. Deze motie is vooral bedoeld voor de RES 2 die moet worden opgesteld. Als het gaat om alternatieve energiebronnen denkt de VVD vooral aan de landelijke inzet van kernenergie en aan lokale ruimte uit de bodem, met ondiepe bodemenergie. De fractie heeft zelf ook een motie opgesteld, om in de actuele regionale energiestrategie het draagvlak en het lokale eigenaarschap van windmolens en zonnepanelen te waarborgen. Die motie wordt raadsbreed gesteund. De heer Volkers leest het dictum voor.

De heer Horst memoreert dat de PvdA in de commissievergadering veel positieve zaken uit de concept-RES heeft benoemd, maar ook diverse zorgen heeft uitgesproken. Enkele zaken die de fractie belangrijk vindt, zijn neergelegd in de motie die zij heeft opgesteld en die door het CDA is aangevuld. In de motie wordt meer aandacht gevraagd voor de locaties van windmolens en zonneparken. Verder willen de fracties de mogelijkheid van toekomstige andere bronnen voor duurzame energie openhouden. De heer Horst leest het dictum voor.

Mevrouw Van Amerongen laat weten dat haar fractie in principe positief tegenover de concept-RES staat. Dat betekent niet dat het concept zonder meer door kan gaan naar fase 1.0. D66/GroenLinks heeft in de themaraad uitvoerig aangegeven op welke punten verbeteringen nodig zijn. De fractie heeft nu een motie opgesteld waarin ze een aantal adviezen wil meegeven. Mevrouw Van Amerongen leest het dictum voor. D66/GroenLinks is bang dat de grootschalige opwekking van energie alle aandacht gaat krijgen en dat de aandacht voor allerlei kleinschalige initiatieven – zoals energiebesparing, zon op dak, elektrische mobiliteit, mogelijkheden voor warmteopwekking en slimme combinaties – verslapt. Met het ontwikkelen van een brede visie kan grootschalige opwekking in de juiste context worden geplaatst. De fractie wil in ieder geval dat zon op dak en energiebesparing deel gaan uitmaken van de RES 1.0. Ze vindt de concept-RES ook behoorlijk top-down.

Om de transitie goed van de grond te krijgen, is het nodig om eerst te bekijken wat de behoefte is van particulieren en bedrijven en op welke plekken aan die behoefte kan worden tegemoetgekomen. Dan is de gemeente ook echt voor de eigen inwoners bezig en voldoet ze niet alleen aan verplichtingen binnen de regio of in Nederland. De fractie pleit er dan ook voor om de RES een lokale vertaling te geven. Vandaar ook haar advies om na te denken over een werkbare uitvoeringsorganisatie. Het moet allemaal zo concreet mogelijk worden gemaakt, in samenwerking met de energiecoöperatie en met andere initiatiefnemers. Niets is zo frustrerend als een papieren tijger. In het kader van de lokale benadering pleit D66/GroenLinks ook voor het cijfermatig onderbouwen van de energiebehoefte van het bedrijfsleven. Daar zou ook een apart programma voor moeten worden opgezet, te beginnen met zon op daken. De daken van bedrijven bieden immers veel ruimte. In dat kader past ook de ruime aandacht voor eigenaarschap die verwoord is in de motie die de VVD heeft opgesteld. Dat betekent dat er ook meer vormen van participatie voor inwoners en ondernemers komen dan de gemeente tot nu toe gewend is. Ten slotte pleit D66/GroenLinks ervoor om de RES 1.0 te benutten voor het versterken van de biodiversiteit. Dat is ook een punt dat tot nu toe onderbelicht is. Op die manier kan een win-winsituatie worden gerealiseerd. Daar zijn goede voorbeelden van bekend.

De heer Mateman vindt het vreemd dat het college voorstelt geen aanvullingen, wensen of opmerkingen mee te geven. De RES heeft immers grote impact op het landschap en het ruimtegebruik en veel gevolgen voor de inwoners. Verder is de gemeente na de vaststelling van de RES 1.0 verantwoordelijk voor de invulling. Daarom is het belangrijk dat de raad in de voorliggende moties aangeeft welke punten in het vervolgtraject de aandacht moeten hebben. Het CDA heeft er in de commissievergadering op gewezen dat de ruimte in deze gemeente voor grootschalige opwekking van wind- en zonne-energie beperkt is. Dat heeft alles te maken met de fysieke ligging van de gemeente, tussen twee Natura 2000-gebieden. Het is echter geen reden om niets te doen. De opwarming van de aarde en de veranderingen in het klimaat vallen niet te ontkennen. Gemeente en inwoners moeten hun steentje bijdragen om daar iets tegen te ondernemen. Tegelijk moet de gemeente de kwaliteiten van het landschap bewaken en oog hebben voor de belangen van haar inwoners en ondernemers. Met het oog daarop heeft het CDA samen met de PvdA een motie opgesteld. De fractie heeft een voorkeur voor het aanleggen van windmolens langs de A50. Vanwege de natuurwaarden zal het echter een lange weg zijn om dat te realiseren. Mogelijk ontstaat daar op termijn meer ruimte voor. Wat dat betreft zal het college de Europese wet- en regelgeving in de gaten moeten houden. Het CDA vindt het cruciaal dat inwoners nadrukkelijk bij initiatieven worden betrokken. De fractie steunt dan ook van harte de motie van de VVD, die vraagt om een lokaal eigenaarschap van 50%. Dat geldt ook voor het verzoek aan het college om actief aan de slag te gaan met de coöperatie. Het CDA is het met D66/GroenLinks eens dat de RES tot nu toe te veel top-down is ingevuld. Er moeten kaders komen om helder te maken welke initiatieven waar zijn toegestaan. De fractie heeft in de commissievergadering ook aandacht gevraagd voor kleine windmolens. Daar schijnt een subsidieregeling voor in de maak te zijn. Het CDA vraagt het college dat punt in te brengen in de Cleantech regio. De impact van kleine windmolens is veel geringer dan die van grote turbines.

De heer Van der Rhee vindt dat de enorme opgave waar het hier over gaat niet allereerst plaatselijk moet worden bekeken, maar eigenlijk wereldwijd. De ChristenUnie-SGP vindt het dan ook een goede zaak dat gemeenten in de regio samen een RES hebben ontwikkeld. Dat het college dit samen met andere colleges voor elkaar heeft gekregen, verdient een compliment. In deze coronatijd is het moeilijk geweest om burgers goed bij het proces te betrekken. Dat moet op weg naar RES 2 beter gebeuren. De fractie is het eens met wat gezegd is over het betrekken van de energiecoöperatie, de aandacht voor kleine windmolens en het onderzoeken van andere mogelijkheden op het gebied van duurzame energie. Ze steunt ook van harte het streven naar een lokaal eigenaarschap van 50%. In de motie van PvdA en CDA staan veel behartigenswaardige dingen. De ChristenUnie-SGP heeft echter moeite met het uitsluiten van bepaalde gebieden. Deze gemeente zal al gauw aan andere gemeenten moeten vragen om meer gebied beschikbaar te stellen dan zij zelf kan doen. Ze is immers aan alle kanten omringd door Natura 2000-gebieden. Het bij voorbaat uitsluiten van locaties veroorzaakt dan al snel een groot probleem. Intussen gaat de techniek steeds verder en ontstaan er steeds weer nieuwe inzichten. Ook daarom lijkt het wijzer om niet bij voorbaat gebieden uit te sluiten. De ChristenUnie-SGP hoort graag wat het college daarvan vindt.

De heer Horst interrumpeert. In de motie wordt alleen de IJsselvallei onacceptabel genoemd als locatie voor windmolens. Onder punt 3 staat dat Natura 2000-gebieden niet bij voorbaat moeten worden uitgesloten. De heer Van der Rhee is het met dat derde punt helemaal eens. Het probleem van zijn fractie zit inderdaad in het uitsluiten van de IJsselvallei. De heer Mateman begrijpt dat wel. Hij is benieuwd naar de reactie van het college. Mevrouw Van Amerongen geeft aan dat haar fractie het op dit moment nog niet wil hebben over locaties en dus ook geen locaties wil uitsluiten. Er zullen eerst kaders moeten worden vastgesteld voor de landschappelijke invulling van windmolens en zonneparken.

Wethouder Meijer wil zich beperken tot de dingen waar misschien nog een gedachtewisseling over moet plaatsvinden. Daarom richt hij zich vooral op de voorliggende moties. Het college vindt de raadsbreed gesteunde motie van de VVD buitengewoon sympathiek. In de concept-RES is al voorzien in een lokaal eigenaarschap van 50%. De motie onderstreept het belang daarvan en werkt een aantal dingen nader uit. Het college

voelt zich daarin aangesproken en vindt het een goede zaak om dit punt in de regio stevig neer te zetten. Een aantal dingen is in de motie echter wat sterk ingekaderd. Het college wil die dingen graag wat meer open laten, omdat ze bij de uitwerking nog nader onderzocht zullen worden. De wethouder noemt als voorbeeld het onderscheid tussen 50% eigenaarschap en 50% financieel rendement. Dat is niet hetzelfde. Er zullen per project aparte afspraken over moeten worden gemaakt. Uiteraard probeert het college samen met de energiecoöperatie vorm en inhoud te geven aan het lokale eigenaarschap. Daarbij is echter geen sprake van een exclusief recht. Het kan namelijk gebeuren dat een aantal agrariërs of andere ondernemers ook een coöperatie oprichten voor een windmolenpark of een zonneveld. Daar moet dan eveneens overleg mee worden gevoerd. Misschien ontstaan er ook samenwerkingsvormen. Het college vindt het energiefonds een goed idee. De wethouder hoopt echter dat de indieners van de motie ook dat niet exclusief bedoelen. Het kan niet de bedoeling zijn dat de motie alles dicht regelt en andere ideeën bij voorbaat uitsluit. Als de verzoeken in het dictum gelezen mogen worden zoals de wethouder nu aangeeft, kan het college ermee in zee gaan. Wat de motie van de PvdA en haar medeondertekenaars betreft sluit de wethouder aan bij de opmerking van de ChristenUnie-SGP. Hij onderschrijft de derde opdracht uit het dictum, over de Natura 2000-gebieden. Deze gemeente kent twee van dergelijke gebieden: de Veluwe en de Rijntakken, beide met een effectgebied van ongeveer 5 km. Het komt dan wat vreemd over als van dat laatste gebied de IJsselvallei wordt uitgesloten (opdracht 1). De wethouder pleit ervoor de verkenning die in opdracht 3 wordt genoemd in beide gebieden voor te zetten. Tussen de concept-RES en de RES 1.0 worden nog diverse studies uitgevoerd en er vindt ook overleg plaats tussen de regio en de provincie. Met de opdrachten 4, 5 en 6 uit het dictum zitten de indienende fracties in het hart van de concept-RES. Het college vindt het ook wijs om open te blijven staan voor eventuele nieuwe duurzame energiebronnen in de toekomst. Wat de motie van D66/GroenLinks betreft: daarin is in feite het hele duurzaamheidsbeleid aan de orde. Het gaat over allerlei onderwerpen waar al aan gewerkt wordt of waar al plannen voor worden ontwikkeld. Er is zeker een verband tussen die onderwerpen en de RES, maar alleen de RES ligt op dit moment voor. Die andere onderwerpen horen daar niet in thuis. Zon op dak moet inderdaad in het totaalplaatje worden meegenomen. Dat is een van de open plekken in de concept-RES die nog worden ingevuld. De daken op de bedrijventerreinen worden in de optelling meegenomen. Het college wijst er echter op dat de raad zich daarmee niet rijk moet rekenen: met zon op dak wordt waarschijnlijk nauwelijks 10% van de opgave gerealiseerd. De RES komt inderdaad top-down tot stand, maar zal met burgerparticipatie worden uitgevoerd.

Mevrouw Van Amerongen interrumpeert. In de motie van D66/GroenLinks gaat het om het totaalplaatje van de energietransitie. Aan de diverse elementen daarvan wordt inderdaad al gewerkt. De fractie vraagt dan ook niet om iets wat totaal nieuw is. Zeker voor de inwoners is het echter belangrijk om een totaalplaatje te schetsen, waar de RES deel van uitmaakt. Op die manier kan de RES ingekaderd worden in het hele beleid.

Tweede ronde

De heer Van der Rhee heeft intussen overlegd over de wenselijkheid van een schorsing, maar met het oog op de techniek wil hij zo'n schorsing liever vermijden. Ook zijn fractie heeft moeite met de brede opzet van de motie van D66/GroenLinks. Het is beter om de focus te leggen op datgene waar het nu over gaat. Daarmee staat de gemeente al voor een grote opgave. Dat doet niets af aan het feit dat er veel dingen in de motie staan die de ChristenUnie-SGP na aan het hart liggen.

De heer Horst geeft aan dat wat zijn fractie betreft punt 1 uit het dictum van de motie van PvdA en CDA kan worden geschrapt. De andere punten blijven staan en zijn sterk genoeg om de motie te handhaven. In de motie van D66/GroenLinks staan dingen waar de PvdA achter staat, maar ook dingen waar ze wat moeite mee heeft. Wat dat laatste betreft verwijst de heer Horst naar de opmerkingen die de wethouder daarover maakte. Voor een deel conflicteren die dingen ook met de motie die zijn fractie zelf heeft ingediend. De PvdA gaat dan ook niet met deze motie mee.

De heer Van der Rhee geeft aan dat met de aanpassing van de motie van PvdA en CDA het bezwaar van de ChristenUnie-SGP is vervallen. Dat betekent dat de handtekening van deze fractie onder de motie blijft staan.

De heer Volkers bevestigt dat de motie van de VVD is bedoeld zoals de wethouder haar interpreteerde. Het is niet de bedoeling om de energievoorziening een exclusieve positie te geven en de motie wil niets dichtregelen.

De heer Mateman stemt namens zijn fractie in met het schrappen van opdracht 1 uit de motie van CDA en PvdA. In de motie van D66/GroenLinks ziet het CDA punten die het waard zijn om een keer met elkaar te bespreken, bijvoorbeeld bij de behandeling van de begroting. Die punten vallen echter niet onder de RES.

Mevrouw Van Amerongen erkent dat dat laatste. Haar fractie wil echter dat rekening wordt gehouden met wat wel in de RES staat, namelijk dat er een integrale afweging nodig is. Al die andere zaken vragen namelijk ook ruimte. De motie is ook niet bedoeld om ergens een besluit over te nemen, maar om als advies te worden meegenomen. D66/GroenLinks stelt voor om de dingen waar het college zich in kan vinden op te nemen in een brief, als commentaar bij de concept-RES. Opdracht 1 uit de motie van PvdA en CDA stuitte bij deze fractie op hetzelfde bezwaar dat door andere fracties en door de wethouder naar voren is gebracht. Wat haar betreft geldt dat bezwaar echter ook min of meer voor opdracht 2. Ze aarzelt dan ook nog of ze met deze motie zal instemmen. De punten 3 t/m 6 kunnen wat D66/GroenLinks betreft wel in de RES 1.0 worden meegenomen.

De voorzitter vraagt of D66/GroenLinks haar motie handhaaft. Mevrouw Van Amerongen is tevreden als de punten waar het college in de voorbereiding van de RES verder mee kan, worden meegenomen. Haar fractie trekt de motie in.

Besluit:

Motie 2020-07 van de VVD, mee ondertekend door alle andere fracties, wordt met algemene stemmen aangenomen.

Motie 2020-08 van PvdA en CDA, mee ondertekend door de ChristenUnie-SGP en de VVD, wordt aangepast: punt 1 van het dictum wordt geschrapt en de punten 2 t/m 6 worden genummerd als 1 t/5. De aangepaste motie wordt aangenomen met 2 stemmen tegen (D66/GroenLinks) en 15 stemmen voor (overige fracties).

Het voorstel van het college wordt, aangevuld en gewijzigd met de uitspraken in de aangenomen moties, met algemene stemmen aangenomen.

7. Tarieven en termijnen begraafplaatsen gemeente Heerde

De voorzitter wijst erop dat het amendement dat voor dit agendapunt is aangeleverd, is aangepast. Het aangepaste amendement staat in iBabs.

De heer De Weerd heeft een boodschap over dit voorstel waarvan hij vermoedt dat veel mensen ervan zullen schrikken. Hij benoemt de grote veranderingen die dit voorstel gaat meebrengen. De afkoop van het onderhoud bedraagt 5060 euro, te betalen in vijf jaartermijnen. Dat is iedere keer een fors bedrag. De vraag is hoe de nabestaanden met die afkoop zullen omgaan als de ouders begraven zijn. Het is niet uitgesloten dat de gemeente zich financieel gezien op glad ijs begeeft. Volgens de verordening kan er geruimd worden als men na twee jaartermijnen stopt met betalen. Na veertig jaar kunnen het grafrecht en de afkoop van het onderhoud met twintig jaar worden verlengd. GBP denkt niet dat iemand nog gebruik zal maken van die mogelijkheid. Dat betekent dat de graven na veertig jaar geruimd worden. De fractie vindt het griezelig als de raad daarmee instemt. Ze wijst erop dat alleen al de kosten van het begraven en de afkoop zijn opgelopen tot bijna 7700 euro. Op dit moment is men met een begrafenis al 15.000 euro kwijt. De heer De Weerd had nooit gedacht dat dit in Heerde zou gebeuren. Hij vraagt of de raad echt een besluit wil nemen waarin de mogelijkheid wordt opgenomen om te ruimen. In het verleden is altijd gezegd dat het nooit zover zou komen. GBP hoort graag een reactie van de andere fracties en van het college. Het voorstel zoals het nu voorligt, krijgt niet de instemming van deze fractie. De heer De Weerd laakt ook het feit dat hij niet de financiële stukken heeft gekregen die hem in de commissievergadering zijn toegezegd. Hij hoopt dat de besluitvorming nog kan worden uitgesteld omdat er over het financiële plaatje nog veel vragen zijn.

De heer Horst laat weten dat de PvdA akkoord gaat met de termijn van veertig jaar voor grafrecht en afkoop onderhoud. Deze fractie heeft wel veel moeite met het tarief voor de afkoop. Ze heeft echter geprobeerd constructief mee te denken en het maximale eruit te halen voor inwoners die niet in één keer een groot bedrag op tafel kunnen leggen. Het college heeft daarop gereageerd door in de verordening de mogelijkheid van een afkoop in vijf jaartermijnen op te nemen. De PvdA had het liefst gezien dat de mogelijkheid van een jaarlijkse bijdrage in stand was gebleven. Ze vindt de vijf jaartermijnen echter al een hele verbetering. Toch hoopt ze dat er nog wat meer in zit. Daarom dient ze een amendement in om te bewerken dat inwoners de mogelijkheid krijgen om het onderhoudstarief in tien jaartermijnen te betalen. Het amendement wordt mee ingediend door het CDA en de ChristenUnie-SGP en inmiddels ook gesteund door de VVD en D66/GroenLinks. De heer Horst leest het dictum voor. Hij bedankt de ambtelijke organisatie voor de hulp om de tekst van het amendement juridisch kloppend te maken.

De heer Volkers betreurt het dat de kosten van begraven hoog zijn en hoog blijven. De VVD begrijpt echter ook dat begraven kostendekkend moet zijn. Het zou ook niet goed zijn om een oplossing te zoeken in een verhoging van de OZB. Daarom stemt de fractie in met de termijn van veertig jaar voor grafrecht en afkoop onderhoud. Vanuit haar achterban kwam nog wel de vraag of het mogelijk is om alsnog te kiezen voor een afkoop in één keer, ook al wordt dat een stuk duurder. Het argument daarvoor is dat de kosten van begraven vaak worden betaald uit een erfenis. Die erfenis is op dat moment beschikbaar, maar na veertig jaar ligt dat meestal anders. Dit speelt vooral als het gaat om sterfgevallen op jongere leeftijd. De VVD vraagt of het mogelijk is dat men in zo'n geval direct betaalt voor veertig jaar en voor een verlenging met twintig jaar. Verder kan de fractie instemmen met het raadsvoorstel. Ze steunt ook het amendement dat is ingediend. Het is altijd goed als er een speciale regeling kan zijn voor doelgroepen die te maken hebben met betalingsproblemen. Wat de VVD betreft gaat het dan niet alleen om mensen met een inkomen tot 120% van de bijstandsuitkering.

Mevrouw Landman vindt het begraven in Heerde in feite te duur. Voor mensen met een minimuminkomen is het kopen van een graf in feite onbetaalbaar geworden. Het college heeft de raad echter voorgerekend dat er eigenlijk geen andere mogelijkheden zijn. Instemmen met de tarieven wordt dan zoiets als een negatieve positieve keuze.

D66/GroenLinks gaat dan ook wat morrend met het voorstel akkoord. Gelukkig zijn de kosten enigszins verlaagd door het begraven uit te besteden. De fractie staat achter de termijn van veertig jaar voor grafrecht en afkoop onderhoud. D66/GroenLinks vindt dat begraven kostendekkend moet zijn. De fractie is blij met de mogelijkheid van betaling in termijnen. Ze begrijpt de argumentatie om voor vijf termijnen te kiezen, maar kan zich toch vinden in het amendement dat het aantal termijnen op tien wil stellen. De fractie vraagt het college om op een gegeven moment de kosten en betalingen te evalueren, bijvoorbeeld halverwege de volgende raadsperiode. Dan kan de raad bekijken of het op deze manier door moet gaan.

De heer Sellies memoreert dat zijn fractie altijd heeft gezegd dat de kosten van begraven betaalbaar moeten blijven voor de inwoners. Het moet echter ook betaalbaar blijven voor de gemeente. In het voorstel komt het college aan beide tegemoet. Omdat de ChristenUnie-SGP speciaal zorg heeft voor de minder bedeelden, heeft zij graag haar handtekening gezet onder het amendement dat de PvdA heeft ingediend. De vraag die de VVD naar voren heeft gebracht, is bij deze fractie ook al een paar keer binnengekomen. Ze is benieuwd of het college een mogelijkheid ziet.

De heer Mateman memoreert het onderzoek van de rekenkamercommissie uit 2016 en 2017. Daaruit bleek dat bij een voortzetting van het huidige beleid de kosten van begraven onbetaalbaar worden voor de gemeente. Het CDA is blij dat er nu een voorstel ligt waar heel wat afwegingen achter zitten. De fractie is ook blij dat haar suggestie is overgenomen om na de termijn van veertig jaar de mogelijkheid te bieden van een verlenging met nog eens twintig jaar. Ook het CDA vindt dat begraven kostendekkend moet zijn. De fractie wil niet dat een deel van het budget van openbaar groen naar de post begraven wordt overgeheveld. Ze wil ook niet dat een oplossing wordt gezocht in een OZB-verhoging. De fractie vindt de vijf termijnen voor betaling van de onderhoudsbijdrage prima, maar begrijpt ook het argument van de PvdA om er tien termijnen van te maken.

Daarom heeft ze het amendement van die fractie mee ingediend. Het CDA voelt er echter niet veel voor om iedereen de mogelijkheid te bieden van een betaling in tien termijnen. De fractie begrijpt het standpunt van het college dat het lastig is om het geld na zoveel jaar nog binnen te krijgen. Ze wil de mogelijkheid dan ook alleen laten gelden voor de

minima die in het amendement worden genoemd.
Wethouder Berkhoff bedankt de raad voor het feit dat er zicht is op besluitvorming over dit buitengewoon gevoelige en ingewikkelde onderwerp. Hij wil nog wel recht doen aan de zorgen zoals die vooral geuit zijn door GBP. Wat betreft de zorg dat er nu wel heel snel geruimd kan worden: op een gegeven moment worden de stoffelijke resten die dan nog aanwezig zijn in een verzamelgraf gelegd. Ook in dat geval blijft men dus nog steeds begraven. In sommige gevallen kan inderdaad al na twee jaar worden geruimd, als de wettelijke grafrust dan verstreken is. De termijn voor het grafrecht wordt echter op veertig jaar gesteld. Dat betekent dat de steen alleen verwijderd wordt als de onderhoudsbijdrage niet meer wordt betaald. Verder biedt het voorstel niet veel nieuws ten opzichte van wat in de commissievergaderingen aan de orde is geweest. Wat de vraag betreft of het niet alsnog mogelijk is om een grafrecht voor onbepaalde tijd in te voeren: die praktijk was juist de oorzaak dat de exploitatie uit de pas ging lopen. Als die mogelijkheid nu toch weer wordt geboden, wordt het tarief nog een heel stuk hoger. Er zijn gemeenten die het doen en die rekenen daar een extreem hoog bedrag voor. De mogelijkheid om direct in het begin alles in één keer te betalen, is in de verordening niet voorzien. Men kan voor veertig jaar inkopen, na die periode met twintig jaar verlengen en na zestig jaar datzelfde nog eens weer doen. De verordening bevat echter wel een hardheidsclausule die het college de mogelijkheid biedt om in bijzondere omstandigheden maatwerk te leveren. Met het oog daarop stelt de wethouder voor om op dit punt geen amendement in te dienen, maar af te wachten of er vragen in deze richting bij de gemeente binnenkomen. De wens om een specifieke doelgroep de mogelijkheid te bieden voor een betaling in tien jaartermijnen vindt brede steun in de raad. Het college zal het amendement dan ook niet ontraden. Er zitten echter wel risico's aan vast voor de exploitatie. Daarom wil het college na een paar jaar evalueren welk effect het aannemen van dit amendement heeft in de praktijk.

Tweede ronde

De heer De Weerd constateert dat er deze avond een trendbreuk plaatsvindt. De mogelijkheid om te ruimen is in deze gemeente nog nooit aan de orde geweest. GBP begrijpt dat begraven kostendekkend moet zijn, maar kan deze trendbreuk niet meemaken. Er kan straks zelfs zoveel geruimd worden dat verschillende begraafplaatsen in deze gemeente zo weer gebruikt kunnen worden. GBP vraagt zich af waarom in deze vergadering geen principiële gedachtewisseling over dit onderwerp wordt gevoerd, terwijl deze fractie toch niet de enige is met geloofsprincipes. De fractie zal niet met het voorstel instemmen en gaat ook niet mee met het amendement.

De heer Volkers vraagt zich af welke erfgenaam na veertig jaar nog een verlenging met twintig jaar kan betalen. Hij hoort een voorzichtige toezegging als de wethouder spreekt over de hardheidsclausule in de verordening. In zekere zin kan hij zich erin vinden dat de wethouder wil afwachten of er een verzoek komt, maar hij zou het graag wat concreter willen hebben. Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat het college zo'n verzoek welwillend tegemoet zal treden. De VVD vindt het niet nodig om een amendement in te dienen, maar zou zo'n toezegging wel prettig vinden. Uiteindelijk gaat het gewoon om een financieringsregeling, die voor de gemeente weinig verschil maakt.

Mevrouw Landman is blij met het feit dat de wethouder zelf ook een evaluatie wil. Bij veranderingen zoals die nu aan de orde zijn, vindt D66/GroenLinks zo'n evaluatie best belangrijk.

De heer Sellies geeft aan, in reactie op de bijdrage van GBP, dat zijn fractie absoluut niet voor het ruimen van graven is. Als christelijke partij wil de ChristenUnie-SGP echter niet dat inwoners voor een andere vorm van lijkbezorging moeten kiezen omdat ze een eeuwigdurend grafrecht niet meer kunnen betalen. De fractie zou dat eeuwigdurende grafrecht het liefst willen handhaven, maar er ligt ook een afspraak om het begraven kostendekkend te houden. Dat zou dus een behoorlijke tariefstijging voor de inwoners met

zich mee brengen. Uiteindelijk gaat het hier om een keus tussen twee kwaden. Dan is het toch maar het beste om voor het voorstel van het college te kiezen.

De heer Horst sluit zich grotendeels aan bij de woorden van de heer Sellies. Hij begrijpt wat de heer De Weerst zegt over een trendbreuk, maar wijst er wel op dat het een trendbreuk is voor deze gemeente. Volgens hem zijn er maar weinig gemeenten in Nederland die nog een eeuwigdurend grafrecht kennen. De PvdA is blij met de steun van de meeste fracties voor het amendement. Volgens deze fractie is de mogelijkheid van een betaling in tien termijnen niet het optimale, maar wel het maximaal haalbare.

De heer Mateman begrijpt de weerstand van GBP tegen het voorstel, maar sluit zich aan bij de woorden van de heer Sellies.

Wethouder Berkhoff bevestigt dat het college een eventueel verzoek om de kosten in één keer te mogen betalen welwillend zal bejegenen. Hij verwacht overigens niet dat zo'n verzoek vaak zal binnenkomen. Wat de grafrust voor onbepaalde tijd betreft refereert de wethouder aan zijn eigen familie. Hij weet nog waar het graf van zijn overgrootvader ligt, maar verder komt hij niet. Na anderhalve eeuw zijn graven vaak vergeten en hebben zelfs hele begraafplaatsen soms opgehouden te bestaan. Ook dat is een realiteit die bij dit onderwerp in rekening mag worden gebracht. In verordeningen staat bij 'onbepaalde tijd' ook vaak de toevoeging 'of zolang de begraafplaats bestaat'. De wethouder bedankt de raad voor de zorgvuldige bespreking van dit onderwerp.

Besluit:

Amendement 2020-03 van PvdA, CDA en ChristenUnie-SGP wordt aangenomen met 2 stemmen tegen (GBP) en 15 stemmen voor (overige fracties).

Het geamendeerde voorstel van het college wordt eveneens aangenomen met 2 stemmen tegen (GBP) en 15 stemmen voor (overige fracties)

8. Nieuwbouw MFA Centrum Wapenveld

De heer De Weerd is voor een totaalplan en voor de sloop van de oude sporthal. GBP kiest voor model 5.

Mevrouw Landman gunt Wapenveld een mooie MFA. Ze bedankt voor het overzicht dat is aangeleverd, maar vindt het wel jammer dat het niet als bijlage in iBabs staat. Het overzicht laat zien dat de kosten gaan stijgen tot 220.000 à 245.000 euro per jaar. Dat is een enorm bedrag. D66/GroenLinks verbaast zich erover dat het voorstel hier op tafel ligt. Het bedrag van 845.000 euro is weer een voorbereidingskrediet, terwijl de raad al 100.000 euro beschikbaar heeft gesteld. Voor dat bedrag gaat er dus nog geen spa in de grond. Intussen is het budget voor het cultuurplein en de bibliotheek verlaagd, al wordt dat met de Begroting 2021 weer veranderd. Er liggen ook nog enorme kosten in het verschiet, bijvoorbeeld voor de onderwijshuisvesting. Het baart de fractie allemaal grote zorgen. Straks zijn er overal in de gemeente mooie, grote ruimten, maar valt de exploitatie niet meer rond te krijgen. Dan is er geen bibliotheek en geen stichting Dorpshuis meer. Het gaat D66/GroenLinks ook aan het hart dat de gemeente moet betalen voor een nieuw gebouw voor de brandweer terwijl de VNOG bezuinigt. Voor dat geld had de fractie liever het duikteam in stand gehouden. Ze constateert dat de raad langzamerhand alleen nog kan tekenen bij het kruisje. Dat druist in tegen haar democratische principes. Ze vraagt waarom het college geen andere keuzemogelijkheden voorlegt. Daarbij denkt ze bijvoorbeeld aan de renovatie van schoolgebouwen. Voor D66/GroenLinks liggen deze dingen principiëler dan de vraag voor welk scenario moet worden gekozen. Die scenariokeus maakt weinig uit voor de exploitatie. Wat dat betreft zou de fractie kiezen voor de variant die kwalitatief de beste is, model 5. Ze is benieuwd of het college een visie heeft die haar zorgen wat kan wegnemen. De fractie wil graag eerst een reactie op haar vragen en bezwaren voordat ze besluit of ze met het voorstel kan instemmen.

De heer Volkers onderschrijft voor een groot deel het betoog van mevrouw Landman. Ook de VVD is een enorm voorstander van een goede MFA voor Wapenveld. Dat staat ook in haar verkiezingsprogramma. Het proces om tot zo'n MFA te komen, is echter een moeilijk verhaal. De voorbereidingskosten zijn extreem hoog. Dat roept de vraag op of het projectmanagement wel op orde is. De heer Volkers herhaalt wat hij daarover heeft gezegd in de commissievergadering omdat het daar erg kort besproken is. Doordat het

rondgestuurde overzicht niet in iBabs is geplaatst, heeft hij het niet gezien. Nu hij hoort dat er sprake zal zijn van forse exploitatiecijfers, vindt hij het extra belangrijk om na te gaan of het hele project wel betaalbaar blijft en of er voldoende huurders zullen zijn. De VVD vindt het voorstel eigenlijk niet rijp voor besluitvorming. Aan de andere kant vindt de fractie de komst van de MFA te belangrijk om het proces stil te leggen. Dat is dan ook de enige reden waarom ze met het voorstel instemt. Daarbij hoort dus wel de stemverklaring dat ze grote vragen heeft over de aanpak van het dossier en de extreem hoge voorbereidingskosten.

De heer Van der Rhee verwijst naar wat in het verkiezingsprogramma van zijn fractie en in het coalitieprogramma staat over een MFA in Wapenveld. Volgens de ChristenUnie-SGP wordt het tijd dat er wordt doorgepakt. De fractie vindt het wel terecht dat er vragen worden gesteld over de hoge kosten van de voorbereiding. Daar hoort ze graag nog een toelichting op. Na een zorgvuldige afweging gaat de voorkeur van de fractie uit naar optie 1b (model 5).

De heer Nienhuis gaat ervanuit dat de organisatie bij dit project geen gat in de hand heeft. Het CDA heeft een voorkeur voor model 5.

De heer Horst heeft over het voorbereidingskrediet nog dezelfde vragen en zorgen als in de commissievergadering. Hij is benieuwd wat de wethouder daarover kan zeggen. In de commissievergadering bleek dat het college destijds ook geschrokken is van het hoge bedrag. De PvdA is een groot voorstander van de bouw van een MFA in Wapenveld. Ze geeft de voorkeur aan model 5. Daarmee sluit ze aan bij de meerderheid van de raad en bij de stichting Dorpshuis en de beheersstichting. Het moet allemaal wel zorgvuldig gebeuren en met een goede beheersing van de kosten. Een goede communicatie met de beide stichtingen en de inwoners van Wapenveld is bij dit project essentieel, zeker gezien de kosten die ermee gemoeid zijn. Fouten die gemaakt zijn bij de bouw van de Rhijnsberg en De Heerd zullen bij dit project een leerpunt moeten zijn.

Wethouder Berkhoff constateert dat het hier gaat om een van de grote ambities uit deze collegeperiode. Hij vindt het bijzonder dat er nog weer uitgebreid gesproken wordt over het gevraagde voorbereidingskrediet en de specificatie daarvan. Die specificatie is na de commissievergadering rondgestuurd in de vorm van een ARI. De ARI staat in iBabs, maar had beter bij de stukken voor het raadsvoorstel kunnen zitten. Veel van de kosten van het voorbereidingskrediet zullen uiteindelijk uit de exploitatie worden terugbetaald. Inderdaad is het college eerst ook geschrokken van het bedrag. Op een project van deze omvang, dat begroot wordt op 9 miljoen euro, is dat bedrag echter alleszins reëel. Het is niet reëel om het te koppelen aan het werk van tien ambtenaren over één jaar, zoals de VVD in de commissievergadering berekende. Zo snel zal de bestemmingsplanprocedure, met alle inspraakmogelijkheden die daarbij horen, niet afgelopen zijn. Wat de structurele lasten betreft wijst de wethouder erop dat het realiseren van de MFA als nieuw beleid is opgenomen in het collegeakkoord. Er zal inderdaad dekking voor moeten worden gevonden, maar dat is bij grote investeringen in het verleden ook gelukt.

Mevrouw Landman interrumpeert. Ze hikt het meest aan tegen het bedrag van 245.000 euro per jaar. Dat ziet ze als een structureel probleem, zeker in het licht van de bezuiniging op de bibliotheek en het cultuurplein. Ze vreest dat er straks wel een mooi gebouw staat, maar dat de gemeente de subsidies voor de organisaties die er gebruik van moeten maken niet meer kan betalen. Wethouder Berkhoff merkt op dat de geschiedenis van gemeenten steeds weer momenten van investeren en van bezuinigen laat zien. Hij kan de zorg van D66/GroenLinks niet met concrete cijfers wegnemen. De lasten vloeien echter voort uit de belangrijke wens om in Wapenveld een MFA te realiseren, waarin ook de dienstverlening van de gemeente voor kwetsbare inwoners een plek zal krijgen. Andere fracties geven ook aan dat het plan door moet gaan. De Heerd heeft inderdaad voor de ambtelijke organisatie veel leermomenten opgeleverd. Die worden nu al in de voorbereiding van het project meegenomen. De communicatie in het vervolgtraject zal zeker de nodige aandacht krijgen.

Tweede ronde

De heer Horst heeft de genoemde ARI inmiddels gevonden. Het is misschien een les voor de toekomst om zo'n ARI een plek te geven bij de stukken voor het agendapunt waar ze

bij hoort. De ARI over de tarieven voor het begraven had ook bij de stukken van het vorige agendapunt moeten zitten. Het gevraagde bedrag blijft hoog, maar de uitleg die daarvan gegeven is, is wat de PvdA betreft helder.

De heer Volkers bedankt de wethouder voor de nadere toelichting. Hij heeft de ARI inmiddels ook gezien. Het bedrag wordt er niets anders door. De VVD hoopt dat het projectmanagement soepel zal verlopen, dat de kosten worden beheerst en dat de opmerkingen die vanuit de raad zijn gemaakt worden meegenomen. Ook deze fractie kiest voor model 5, temeer omdat de dorpsraad dat ook deed.

De heer Van der Rhee herhaalt het standpunt van zijn fractie dat hij in de eerste ronde al heeft verwoord.

De heer De Weerd erkent dat het om een groot bedrag gaat. Ook zijn fractie heeft haar zorg daarover uitgesproken. Het is echter wel een raming. GBP heeft van de wethouder begrepen dat die de kosten goed gaat bewaken. Hopelijk blijft er een flink bedrag over dat vervolgens aan het eigenlijke project kan worden besteed. Het heeft geen zin om nog een keer van alles te willen onderzoeken. GBP heeft in het verleden gezegd dat er in het centrum van Wapenveld wat moet gebeuren. Die kans ligt er nu.

Mevrouw Landman laat weten dat haar fractie morrend akkoord gaat. Dat morren heeft vooral te maken met zorgen over de toekomstige exploitatie.

De heer Nienhuis denkt dat de raad een duidelijk signaal aan de organisatie geeft om voorzichtig om te gaan met het geld van de gemeente. Het CDA vindt het wel fijn dat dit besluit in gezamenlijkheid kan worden genomen.

Wethouder Berkhoff is blij dat de raad een duidelijke voorkeur uitspreekt voor model 5. Hij sluit zich aan bij de opmerking van de heer De Weerd dat nader onderzoek geen zin heeft. Er is een haalbaarheidsonderzoek geweest. De partijen die mee willen doen in de MFA hebben nu de handen ineengeslagen. Als de besluitvorming zou worden uitgesteld, zou de gemeente op dat punt ook risico's lopen.

Besluit: Het voorstel van het college wordt met algemene stemmen aangenomen, waarbij gekozen wordt voor model 5 (onderdeel 1b van het besluit).

Schorsing van 22.02 – 22.12 uur

9. Vaststelling bestemmingsplan H.G.D. Cramerstraat 2 Wapenveld

Veegrondje

Mevrouw Landman vraagt waarom bij deze seniorenwoning gekozen is voor een nokhoogte van 12 meter. Dat lijkt in die buurt niet zo goed te passen, want daar staan allemaal woningen die lager zijn. Als dit volgens het bestemmingsplan kan, vraagt D66/GroenLinks zich af hoe dat straks gaat als de nieuwe Omgevingswet van kracht is. De fractie heeft deze technische vraag schriftelijk uitgezet, maar daar geen antwoord op gekregen.

Daarom stelt ze hem nu weer.

De voorzitter stelt voor dat de vraag wordt meegenomen in de beantwoording van de eerste ronde.

Eerste ronde

De heer Tuinman stemt namens zijn fractie in met het voorstel. De ChristenUnie-SGP is het ermee eens dat het initiatief past binnen de kaders van de structuurvisie en de uitgangspunten van de woonvisie. Daarbij plaatst ze wel de opmerking dat de vraag naar levensloopbestendige woningen de komende jaren ongetwijfeld groter zal worden, als gevolg van de vergrijzing en de toenemende extramuralisering van de zorg. Dan ligt het voor de hand om bij dergelijke plannen niet alleen te kijken of ze passen binnen de zojuist genoemde visies. De onlangs vastgestelde woonagenda en de nog vast te stellen omgevingsvisie zouden er ook bij moeten worden betrokken. Die beide beleidsstukken worden nu nog niet in de afwegingen genoemd. Daar maakt de fractie zich wat zorgen over. Het anticiperen op de toekomst kan het draagvlak voor de nieuwe omgevingsvisie vergroten.

De heer De Weerd is blij dat het college met een voorstel komt voor dit plan op deze locatie. Hij kent de inwoners om wie het gaat. Ze hebben hem gevraagd of de aanvraag

met spoed kan worden afgehandeld. GBP staat daar positief tegenover, omdat het mensen op leeftijd zijn: ze zijn bijna 80 jaar. De heer De Weerdts zal hen van harte gelukwensen als dit plan doorgaat.

Mevrouw Vijge sluit zich aan bij de opmerking van de heer Tuinman. Ze is benieuwd naar de reactie van het college daarop.

De heer Nienhuis is daar ook benieuwd naar. Het CDA kan zich in het voorstel vinden.

De heer Volkers laat weten dat de VVD voorstander is van het bouwen van extra woningen in de bebouwde kom. De fractie steunt dit raadsvoorstel dan ook van harte. Ze vindt dat andere inwoners in de bebouwde kom onder dezelfde voorwaarden ook een extra huis op hun eigen perceel moeten kunnen bouwen.

Wethouder Berkhoff heeft de schriftelijke vraag van mevrouw Landman niet gezien. De nokhoogte van 12 meter is een normale maatvoering voor vrijstaande woningen in de bebouwde kom. Bij andere woningen in de buurt is die nokhoogte blijkbaar niet volledig benut. Het is de vraag of dat bij deze woning wel gaat gebeuren, maar de mogelijkheid is er dus wel. Er is geen zienswijze tegen deze nokhoogte ingediend. Daaruit mag de conclusie worden getrokken dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Wat het afwegingskader betreft: de aanvraag is getoetst aan de geldende kaders, zoals die door de raad zijn vastgesteld. In verband met de omgevingsvisie zal nog zorgvuldig moeten worden gezocht naar de juiste afwegingskaders voor het toevoegen van woningen, binnen de beperkte ruimte die deze gemeente beschikbaar heeft. Het college heeft zeker behoefte aan zulke kaders, omdat er geen sprake mag zijn van willekeur. De wethouder vermoedt dat die wens om willekeur te voorkomen achter de opmerking van de heer Tuinman zat. Initiatieven moeten dan uiteraard eveneens passen binnen de woonagenda. Die agenda vraagt ook om een bepaalde verdeling van woningen in categorieën. Er moet een bepaald percentage aan sociale woningen worden gebouwd. Als daar niet aan wordt voldaan, moet een vereveningsbijdrage worden betaald. Dat krijgen initiatiefnemers in voorkomende gevallen ook te horen. De VVD stelt dat in principe elke inwoner in de bebouwde kom op zijn eigen perceel een extra huis moet kunnen bouwen. Dat staat echter op gespannen voet met wat de wethouder zojuist zei over het heldere afwegingskader dat er moet komen. Er moet ook altijd sprake zijn van een goede ruimtelijke ordening.

Tweede ronde

De heer Tuinman geeft aan dat de wethouder zijn woorden goed heeft begrepen en er adequaat op heeft gereageerd. Volgens hem hebben de heer Volkers, de wethouder en zichzelf allemaal gelijk. De ChristenUnie-SGP heeft er vertrouwen in dat het op de duur goed komt.

Besluit: Het voorstel van het college wordt met algemene stemmen aangenomen.

10. Vaststelling bestemmingsplan Meenseweg 3-5 Heerde

De heer Tuinman vindt dit een prima ontwikkeling. De ChristenUnie-SGP staat van harte achter alle initiatieven die de verrommeling van het buitengebied tegengaan. Bovendien wordt hiermee weer een nieuwe woning aan het bestand toegevoegd.

Mevrouw Hardam ziet het plan als een fraaie aanvulling voor de kern Hoorn. Het is op een mooie manier landschappelijk ingepast en het is een goede vorm van functieverandering van landbouw naar landelijk wonen.

De heer De Weerdts sluit zich daar volledig bij aan.

Mevrouw Vijge doet dat ook. De PvdA vindt het plan een mooie verbetering van de leefbaarheid en de ruimtelijke kwaliteit.

Mevrouw Landman vindt het een goed plan. Haar fractie heeft nog twee vragen: 1. Hoe wordt het behoud van het karakteristieke karakter van de boerderij geborgd? 2. Wat vond de buurt van het plan?

De heer Nienhuis kan zich in het voorstel vinden omdat het de verrommeling van het buitengebied tegengaat.

Wethouder Berkhoff laat weten dat de buurt content is met deze erfttransformatie. Dat blijkt ook wel uit het feit dat er geen zienswijzen zijn ingediend. Het behoud van het karakteristieke karakter van de boerderij is nog wel een uitdaging. Als het college een

positieve grondhouding inneemt, gebeurt dat vaak op basis van verbeeldingen die bij de aanvraag worden aangeleverd. Het is de taak van de vergunningverleners om ervoor te zorgen dat de praktijk daarbij aansluit. Wellicht zal daarbij sprake zijn van leermomenten. In het verleden is het behoud van karakteristieken ook wel eens wat minder goed gelukt.

5 De wethouder sluit niet uit dat aan het bestemmingsplan een beeldkwaliteitplan moet worden toegevoegd, zoals dat ook bij grotere woonwijken gebeurt. In ieder geval zal het college zeer kritisch zijn op wat op dit punt wordt aangereikt.

Tweede ronde

10 Mevrouw Landman is blij dat de wethouder het behoud van de karakteristiek net zo belangrijk vindt als haar fractie. Ze hoopt dat zijn beantwoording wat dat betreft een extra borging betekent.

Besluit: Het voorstel van het college wordt met algemene stemmen aangenomen.

Kwestie van orde

15 De heer Volkers vraagt of de behandeling van agendapunt 11 gezien het late uur kan worden uitgesteld.

De voorzitter wijst erop dat de raad de najaarsnota graag eerder wilde bespreken. Daarom staat de nota juist nu op de agenda. Er is al wel breedvoerig over gesproken in de auditcommissie. Dat zou kunnen betekenen dat de behandeling nu kort kan zijn.

De heer Tuinman stemt in met een korte behandeling.

De heer Volkers heeft een aantal vragen die hij nog wel wil kunnen stellen.

Mevrouw Landman wil ook nog wat over het onderwerp zeggen. Ze stelt voor er volgende week na de commissievergadering een korte raadsvergadering over te houden.

25 De voorzitter ziet geen mogelijkheid om daar op dit moment een besluit over te nemen.

Hij neigt ertoe om de nota dan nu toch maar te behandelen.

De vergadering stemt daarmee in.

11. Najaarsnota 2020

30 De heer Van der Rhee geeft als voorzitter van de auditcommissie een korte toelichting.

De commissie is pagina voor pagina door de najaarsnota heengegaan en heeft alles wat erin wordt benoemd zorgvuldig bekeken. Ze was blij met het positieve resultaat dat in de nota kon worden genoteerd. Tegelijk heeft ze onder ogen gezien dat er in deze tijd veel risico's zijn en dat de gemeente zich niet rijk moet rekenen. Er is specifiek stilgestaan bij uitgaven die soms in één zin genoemd worden, maar waarbij het wel om behoorlijk wat geld gaat. Het was een goede bespreking.

35 Mevrouw Landman en de heren Kasteel, Van Ommen en Horst complimenteren het college en de organisatie met het feit dat de najaarsnota nu al beschikbaar is om besproken te kunnen worden. Daarmee is een duidelijke wens van de raad gehonoreerd.

40 De heer Kasteel sluit zich aan bij de woorden van de heer Van der Rhee. Verder is het CDA zeer tevreden over de inzet van trainees in deze gemeente. De fractie adviseert de verantwoordelijke wethouder om ervoor te zorgen dat dit traject kan worden voortgezet. Het CDA is ook blij met de financiële stand van zaken van dit moment en hoopt dat dit een beeld is van de situatie aan het eind van het jaar.

45 De heer Volkers is blij met het extra bedrag van 446.000 euro uit Den Haag. Daardoor is een positief saldo van 250.000 euro ontstaan. De rapportage gaat over de eerste negen maanden van dit jaar. Op veel terreinen konden de kosten die in die periode zijn gemaakt echter nog niet concreet worden benoemd. Er is dus een behoorlijk risico dat er in de jaarrekening nog grote bijtellingen komen. De najaarsnota is niet alleen het resultaat van een evaluatie. Er is ook een aantal begrotingswijzigingen opgenomen waarbij het college de raad om extra geld vraagt. De heer Volkers noemt een paar punten die hem opvallen:

50 1. De afronding van de exploitatie van Bovenkamp 2 / Wezeweg. Daar is nog 171.900 euro extra voor nodig. De VVD vraagt wat de oorzaak is van deze mutatie. Is de exploitatie met verlies afgesloten? Blijkbaar is het budget niet al eerder gereserveerd, want dan hoefde het college er nu geen toestemming voor te vragen. 2. In het budget zit een bedrag van 46.000 euro voor de bestrijding van de Japanse duizendknoop op één

55

kavel. De VVD vindt dat een belachelijk bedrag. Het genoemde onkruid wordt op veel meer plekken in Heerde gevonden. Als het op al die plekken voor dit bedrag moet worden bestreden, kan de gemeente meteen de artikel 12-status aanvragen. Kan het probleem niet op een heel andere manier worden aangepakt? 3. Voor de implementatie van de Omgevingswet is een bedrag van 400.000 euro aan meerkosten opgenomen. Het is voor de VVD een complete verrassing dat daar zo enorm veel extra geld voor nodig is. Een gedeelte van 250.000 euro wordt gedekt door een verhoging van de leges. Een belastingverhoging is wel een erg gemakkelijke oplossing bij zo'n overschrijding. De VVD wil graag weten welke leges dan precies duurder worden. Zijn dat de leges van de bouwvergunningen? De gemeente wil juist graag dat er meer gebouwd wordt. 4. De OZB-belasting levert voor het ondernemersfonds 20.000 euro minder op. Gaat de gemeente dan 20.000 euro minder naar dat fonds overmaken, of gaat ze het gat zelf dichten en het bedrag als een verlies noteren? 5. De VVD heeft al een paar keer gevraagd of de overkapping van het podium op het dorpsplein niet kan worden opgehangen. Nu blijkt dat geen enkel bedrijf het doek kan leveren. Er is een constructiefout gemaakt. De kosten zijn 53.000 euro en de tekst wekt de indruk dat dit bedrag meteen als een verlies wordt genoteerd. Wordt zo'n constructiefout dan niet verhaald op de leverancier? 6. De gemeente heeft van het Rijk 65.000 euro extra subsidie gekregen voor biodiversiteit. Het bedrag moet besteed worden op particuliere gronden. Dat blijkt gebeurd te zijn, maar welke particulieren hebben dat bedrag dan gekregen? Volgens de VVD heeft de raad er geen informatie over gehad dat het geld beschikbaar is en dat burgers erop konden inschrijven. Al met al concludeert de fractie dat de genoemde kosten in deze najaarsnota heel beknopt worden verwoord en dat ze heel eenvoudig worden versleuteld door ze te dekken uit de reserves of door de leges te verhogen. Als de extra bijdrage van het Rijk buiten beschouwing wordt gelaten, blijkt de gemeente in haar bedrijfsvoering 200.000 euro extra nodig te hebben gehad. De VVD denkt dat de bedrijfsvoering dan onvoldoende in control is. Ze wil graag van de wethouder Financiën horen hoe hij daartegenaan kijkt. De fractie stemt vanwege alle vragen rond de opgenomen begrotingswijzigingen onder protest met de najaarsnota in. Ze blijft zich zorgen maken over het feit dat dit soort wijzigingen zich in de loop van een half jaar zomaar voor kunnen doen. Hopelijk blijven het komende halfjaar dergelijke tegenvallers de gemeente bespaard.

De heer Van Ommen constateert dat het positieve resultaat voor het grootste deel is ontstaan doordat de algemene uitkering van het Rijk hoger was dan verwacht werd. In de afgelopen jaren zorgden allerlei factoren al voor onzekerheid. Daar is nu de coronacrisis bijgekomen. GBP is dan ook blij met het aparte hoofdstuk over Covid-19 in de najaarsnota. Dat hoofdstuk laat duidelijk zien welke invloed de pandemie heeft op de begroting. Een positieve ontwikkeling betreft de cijfers op het gebied van de vervoersvoorziening en de basismobiliteit. Ook de aanbieders verdienen daarvoor een compliment. Beloften lijken hiermee eindelijk te zijn nagekomen. De tegenvaller in de jeugdzorg is ingecalculeerd, maar wel zorgwekkend. GBP is erg benieuwd naar de ontwikkelingen op dit gebied in het komende jaar. De fractie betreurt uiteraard dat er extra kosten moeten worden gemaakt voor een waarnemend burgemeester. In de najaarsnota wordt ervan uitgegaan dat de toekomstige kosten met betrekking tot het coronavirus volledig door de provincie en het Rijk zullen worden gedekt. GBP begrijpt dat de gemeente niet anders kan dan daarop hopen, maar heeft wel veel zorgen over de onzekerheid op dit punt. De fractie houdt het college aan zijn belofte om de raad direct te informeren als er meer duidelijkheid is over de bijdragen van het Rijk en de provincie. GBP is blij dat het college op een creatieve manier gaten heeft weten te dichten, bijvoorbeeld door het inzetten van trainees. Die trainees hebben in veel gevallen ook prima werk geleverd. Dat er verscheidene onzekerheden vallen te bespeuren, neemt de fractie dan maar op de koop toe, zeker in deze tijd. GBP stemt ermee in dat de begrotingswijzigingen die in de nota zijn opgenomen, worden vastgesteld.

Mevrouw Landman sluit zich aan bij de al eerder gedane constatering dat het resultaat er zonder de extra bijdrage uit de meicirculaire anders had uitgezien. Ze concludeert dat de financiële situatie van de gemeente niet al te rooskleurig moet worden voorgesteld. Als de extra kosten voor Covid-19 niet gecompenseerd worden, moet er nog weer 192.000 euro van het positieve resultaat worden afgetrokken. De gemeente loopt tegen allerlei dingen

aan. D66/GroenLinks noemt de enorm hoge kosten van het aanpassen van woningen (270.000 euro). Die roepen voor de komende jaren veel zorgen op. Van dat geld komt in de loop van de tijd ook niets terug. De jeugdzorg is een bodemloze put aan het worden. Ook dat is zorgelijk. Hoe deze kostenpost op termijn door het ministerie zal worden
5 afgedekt, blijft nog wat schimmig. Daarnaast zijn er nog wat kleinere tegenvallers. Wat niet moet worden onderschat, is het inhaaleffect van sommige kosten die nu door Covid-19 lager zijn geworden. D66/GroenLinks denkt aan zaken als de vervoersvoorzieningen, de werkgeversdienstverlening, de werkclassificatie van statushouders en de voorziening voor een schoon en leefbaar huis. Wat dat laatste betreft vraagt de fractie zich af of mensen die
10 daar gebruik van maakten zich nu ineens zelf kunnen redden. Zijn de lagere uitgaven niet het gevolg van angst voor het coronavirus? Dat is wel een punt om mee te nemen als dit onderwerp weer aan de orde komt. D66/GroenLinks betreurt de aframing van scholings- en teamkosten voor – bijvoorbeeld – het CJG. Op termijn komen die kosten immers terug. Dat geldt ook voor de inkomstenderving met betrekking tot het dorps huis, de cultuur en
15 de sport en voor de lagere uitgaven voor bijstand. De fractie concludeert dat de toestand al met al best zorgelijk is. Ze kan zich vinden in het voorgestelde krediet voor de afronding van de exploitatie Bovenkamp / Wezeweg. Het is intussen wel een heel bedrag. Dat geldt ook voor de bestrijding van de Japanse duizendknoop op één kavel. Het roept de vraag op of die kavel dan nog wel verkocht moet worden. De extra bijdrage voor de Regeling
20 Reductie Energieverbruik heeft nog geen bestemming gekregen. D66/GroenLinks vraagt hoe die bestemming met de raad zal worden afgestemd. De fractie wil daarbij graag keuzemogelijkheden zien, omdat ze vindt dat deze gelden beschikbaar moeten komen voor de inwoners. Op pagina 24 worden extra gelden gevraagd voor de Omgevingswet. Een deel daarvan wordt gefinancierd uit een verhoging van de bouwleges, maar er zijn ook
25 investeringen nodig om aan het DSO-stelsel te voldoen. D66/GroenLinks hoort graag wanneer daar een voorstel over komt en of de raad hier nog invloed op kan hebben. Het gaat zomaar weer om een extra bedrag van 100.000 euro. Verder wil de fractie graag weten wanneer ze het beheer- en accommodatieonderzoek kan verwachten. De kosten voor een wildrooster bij de begraafplaats – 10.500 euro – kunnen wat haar betreft wel uit
30 de algemene middelen worden betaald. Verder hoort ze graag in de commissievergadering waar de subsidie voor biodiversiteit aan wordt besteed. Ten slotte had D66/GroenLinks gedacht dat het bedrag van 4000 euro voor de Kop van de Veluwe door de provincie zou worden betaald.

De heer Horst merkt op dat alle vragen over de najaarsnota gesteld konden worden in de
35 auditcommissie. Zijn fractie heeft dat ook gedaan. De afgelopen dagen zijn daar ook antwoorden op gekomen. Dat geldt ook voor een aantal vragen die zojuist voorbijkwamen. De meicirculaire heeft deze keer inderdaad een voordeel opgeleverd, maar het is ook meerdere keren gebeurd dat de circulaire van de Rijksoverheid een nadeel met zich meebracht. Wat dat betreft blijft het Rijk een onbetrouwbare overheid. Daar heeft de PvdA
40 in het verleden al meerdere keren het nodige over gezegd. Ook deze fractie schrok van de enorme kostenpost met betrekking tot het aanpassen van woningen. Uit de nota valt uiteraard niet af te lezen welke mensen daar gebruik van hebben gemaakt. Dat zouden ook mensen kunnen zijn die genoeg geld hebben. Misschien moet op dit gebied een vermogenstoets worden toegepast, als dat juridisch gezien mogelijk is. De PvdA wil ook
45 benoemen dat de taakstelling bedrijfsvoering is gehaald. Verder complimenteert de fractie het college met de inzet van de trainees. Ze roept het college op om daar vooral mee door te gaan. De PvdA wil graag weten hoe op andere plekken in de gemeente met de Japanse duizendknoop wordt omgegaan. Een 'tegenvallende meevaller' betreft de beschutte werkplekken. Het overschot is ontstaan doordat de plekken als gevolg van de coronacrisis niet volledig konden worden ingevuld. In de begroting is dat mooi, maar in de praktijk had het beter anders kunnen zijn. De fractie vindt het een compliment waard dat het corona-
50 overzicht zo goed wordt bijgehouden. Ze verwacht dat op dat gebied de grotere klappen nog wel gaan komen, ook als het gaat om de bijstandsvoorzieningen. Wat de Kop van de Veluwe betreft is de PvdA het eens met de opmerking van D66/GroenLinks. Het gaat om een initiatief van de provincie. Dan is het heel vreemd dat de gemeente voor bepaalde
55 kosten wordt aangeslagen. Ten slotte geeft de heer Horst aan dat zijn fractie kan instemmen met de wijzigingen van de begroting.

Vervolg kwestie van orde

De heer Tuinman komt terug op de ordekwes⁵tie, nu hij toch behoorlijk wat vragen langs hoort komen. Zijn fractie heeft ook nog een aantal vragen die niet beantwoord zijn. Hij vraagt of de bespreking niet de volgende avond kan worden voortgezet. Dan is er weer een vergadering van de auditcommissie.

De voorzitter dacht zelf aan de mogelijkheid om de vragen schriftelijk te laten beantwoorden, maar vindt het voorstel van de heer Tuinman beter.

Mevrouw Landman wijst erop dat dit een openbare vergadering is. Bij de auditcommissie¹⁰ gaat het om een besloten vergadering met een technisch karakter.

De heer Volkers vindt dat hij politieke vragen heeft gesteld en dat die netjes beantwoord moeten worden. Hij ziet ze op Twitter ook voorbijkomen.

De voorzitter stelt voor de bespreking voort te zetten en de wethouder het woord te geven om de politieke vragen te beantwoorden. Een aantal meer technische vragen kan dan¹⁵ misschien schriftelijk kan worden beantwoord.

Beantwoording door het college

Wethouder Meijer meent dat een aantal vragen inderdaad technisch zijn. Die zijn in²⁰middels ook al schriftelijk beantwoord. Het lijkt hem niet de bedoeling om die antwoorden op dit tijdstip nog eens te herhalen. Vragen over de verrassende hoogte van bepaalde bedragen zijn misschien als politiek te beschouwen. Als het daarom gaat, is het goed om sommige dossiers nog wat meer uit te diepen. De wethouder zal de complimenten over de vroege aanlevering van de najaarsnota overbrengen aan de organisatie. Op deze manier kan de nota ook een sturingsinstrument zijn voor de raad.

Het gesprek moet dan ook gaan over de vraag of de gemeente op koers ligt met de²⁵ situatie zoals die in deze nota wordt geschetst. Een meerderheid vindt dat dit het geval is, maar sommigen noteren ook afwijkingen. Over het algemeen worden die afwijkingen echter veroorzaakt door externe factoren. De meicirculaire is dan een positief voorbeeld, maar aan de andere kant zijn er de open-eindvoorzieningen, waarvan de uitkomst altijd onvoorspelbaar is. Als voor een Wmo-voorziening het aantal aanvragen stijgt, levert dat in³⁰ de P&C-rapportages meteen een afwijking op. Verder had bij het opstellen van de begroting niemand nog enig idee van corona, behalve dat het de naam is van een biermerk. De organisatie heeft wel adequaat op de crisis gereageerd, door er een aparte paragraaf over bij te houden. In de septembercirculaire zou een zekere vergoeding van de³⁵ kosten moeten zitten. Het college ziet daar met belangstelling naar uit. Men kan stellen dat de najaarsnota op 0 zou moeten eindigen, maar dat gebeurt zelden in overheidsland. Gelukkig is het resultaat in dit geval positief en niet negatief. Voor het project Bovenkamp blijkt nog 171.000 euro nodig te zijn om een laatste stuk bestrating aan te brengen, hemelwater af te koppelen en riolering aan te leggen. Uiteraard is er een discussie⁴⁰ mogelijk over de vraag of daar een apart raadsvoorstel over had moeten komen. Het college heeft het meegenomen in de najaarsnota omdat het vermoedde dat de raad het logisch zou vinden om het project af te ronden.

De heer Volkers interrumpeert. Hij wil graag weten of dit dossier extra geld heeft gekost of dat er al een voorziening voor getroffen was. Nu het bedrag als post in de najaarsnota⁴⁵ wordt opgevoerd, lijkt het om extra kosten te gaan en dus weer om een extra verlies.

Wethouder Meijer bestrijdt de suggestie die in het woordje 'weer' lijkt te zitten: alsof de gemeente alleen maar verliezen meemaakt. De extra kostenpost had misschien in 2011⁵⁰ voorzien kunnen worden, toen de exploitatie werd opgesteld. In grondexploitaties over een aantal jaren zitten echter altijd ups en downs. Dit project heeft met een crisis te maken gehad en met de vertraging van een uitgiftetermijn. Voor december staat een themaraad over de grondexploitaties gepland. Dan zal het ook gaan over de vraag hoe zo'n exploitatie ontstaat, wat men in de loop van de tijd zoal tegen komt en welke les daaruit kan worden getrokken voor nieuwe woningbouwprojecten. De raad heeft daar een motie over aangenomen en inmiddels wordt er gewerkt aan een startnotitie. Het is prima om in de⁵⁵ themaraad het bedrag van 171.000 euro onderwerp van gesprek te laten zijn. Er moet nu echter wel een besluit over worden genomen om het project te kunnen afronden. Bij de Japanse duizendknoop gaat het niet om één, maar om een paar kavels. Daar valt een heel

verhaal over te vertellen, maar dat kost te veel tijd. De bestrijding brengt echter wel de nodige kosten met zich mee. Het onkruid duikt ook elders in de gemeente op. Misschien is het goed om daar op een ander moment over door te spreken. De subsidie voor biodiversiteit kwam ongeveer twee dagen voor het afronden van de najaarsnota binnen.

5 Bij de besteding van die subsidie zal de raad zeker worden betrokken. Over de RRE-subsidie heeft de raad een uitvoerige ARI gekregen. Die subsidie is in december binnengekomen en wordt op dit moment ingezet voor duurzaamheidsinitiatieven onder de bevolking. Het nieuwe podiumdoek op het dorpsplein van Heerde is nodig omdat het oude niet bestand was tegen harde wind. De wethouder weet niet of het nog zin heeft om te reclameren tegen de leverancier die in 2015 het vorige doek heeft aangebracht. Daarvoor is hij te weinig bij het gebeuren betrokken geweest. De middenstand heeft wel behoefte aan een duurzame oplossing. Er komt een prijsvraag waar de middenstandsvereniging ook aan meedoet. Het college zet graag een streep onder de wens om een vervolg te geven aan het traject met de trainees. De extra gelden voor de Omgevingswet worden niet verkregen door een verhoging van de bouwleges. Wat er staat, is dat er een hogere opbrengst van bouwleges wordt gerealiseerd en dat daaruit de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet wordt gefinancierd. Dat de Kop van de Veluwe een initiatief van de provincie zou zijn, is niet juist. Het is een initiatief van de provincie en van vijf gemeenten samen en misschien komen daar nog andere partijen bij. Dat de gemeenten dan ook een deel van de benodigde middelen inzetten, ligt voor de hand. De provincie financiert zeker mee en zet ook een programmamanager in. Wat het ondernemersfonds betreft: als er minder wordt opgebracht, wordt er minder aan dat fonds afgedragen. Wordt er meer opgebracht, dan wordt er ook meer afgedragen.

25 *Besluit:* Het voorstel van het college wordt met algemene stemmen aangenomen.

Ter besluitvorming zonder beraadslaging

12. Aanpassen artikel 6 lid 1.b. van de Verordening Starterslening Heerde

30 *Besluit:* Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het college aangenomen.

13. Gemeentegarantie Schaapskooiruiters

35 *Besluit:* Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het college aangenomen.

14. Ingekomen stukken en mededelingen

De behandeling van dit agendapunt wordt vanwege het late uur uitgesteld tot de volgende vergadering.

15. Actualium

Voor dit agendapunt is niets aangekondigd.

16. Sluiting

45 De voorzitter bedankt alle deelnemers aan de vergadering voor hun medewerking en hun uithoudingsvermogen. Afgezien van de problemen bij het begin is alles volgens hem goed verlopen. Hij hoopt dat iedereen de komende tijd gezond mag blijven.

Mevrouw Landman heeft respect voor de manier waarop de voorzitter de vergadering heeft geleid en bedankt hem daarvoor. Dat vindt algemene bijval.

50 De voorzitter sluit de vergadering om 23.10 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Heerde
op 2 november 2020.

5

, interim griffier , voorzitter

Bijlagen:

- 10 01. Motie 2020-07 over de concept-RES, met toelichting (agendapunt 6)
02. Motie 2020-08 over de concept-RES (agendapunt 6)
03. Motie 2020-09 over de concept-RES (agendapunt 6)
04. Amendement 2020-03 over de tarieven voor de begraafplaatsen, met toelichting
(agendapunt 7)